

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 14.7.2014
COM(2014) 460 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

**om anvendelsen af Rådets forordning (EF) nr. 723/2009 af 25. juni 2009 om
fællesskabsrammebestemmelser for et konsortium for en europæisk
forskningsinfrastruktur (ERIC)**

1. INDLEDNING

Rådets forordning (EF) nr. 723/2009 om fællesskabsrammebestemmelser for et konsortium for en europæisk forskningsinfrastruktur¹ (i det følgende benævnt "ERIC-forordningen") blev vedtaget for at gøre det lettere at etablere og drive store europæiske forskningsinfrastrukturer med flere medlemsstater og associerede lande som deltagere ved at tilvejebringe et nyt juridisk instrument, nemlig konsortiet for en europæisk forskningsinfrastruktur (ERIC).

ERIC-forordningen tog fat i et af de største problemer, der er identificeret i forbindelse med etableringen af nye europæiske forskningsinfrastrukturer – ud over knappe ressourcer og komplicerede tekniske og organisatoriske spørgsmål – nemlig manglen på hensigtsmæssig lovgivning vedtaget af alle lande, som gør det muligt at etablere hensigtsmæssige partnerskaber med partnere fra forskellige lande.

ERIC-forordningen skulle endvidere fremme hurtigere etablering af europæiske forskningsinfrastrukturer og sikre tidsbesparelser ved at undgå at skulle gentage forhandlingerne fra projekt til projekt samt analysere og drøfte den bedste juridiske form for sådanne internationale forskningsinstitutioner og fordele og ulemper herved samt den tid, der spares ved at undgå drøftelser i de enkelte nationale parlamenter om godkendelsen af en international aftale, som ville være nødvendig, hvis ikke rammerne i ERIC-forordningen havde eksisteret.

ERIC-forordningen skulle bidrage til at nå det europæiske politiske mål om et europæisk forskningsrum med henblik på at imødegå aktuelle udfordringer (f.eks. internationalisering af forskning, opnåelse af kritisk masse, udvikling af distribuerede faciliteter, udvikling af referencemodeller). Den skulle desuden bidrage til at opbygge en EU-identitet omkring videnskabelige flagskibsinstitutioner og dermed give EU et mere positivt image på internationalt niveau ved at give internationale samarbejdspartnere én enkelt juridisk enhed, som de kan deltage i, eller med hvilken der kan indgås aftale om samarbejde og mulige partnerskaber.

ERIC-forordningen blev ændret i december 2013² for i højere grad at afspejle de associerede landes bidrag til ERIC og i højere grad sidestille disse lande med medlemsstaterne i ERIC'ets styrende organer med hensyn til stemmerettigheder. Det skete, fordi associerede lande potentielt kunne blive værtsland for europæiske forskningsinfrastrukturer, hvilket ville øge de associerede landes deltagelse i europæiske forskningsinfrastrukturer. Der blev også anmodet om en sådan ændring, fordi Norge muligvis skulle være værtsland for tre europæiske forskningsinfrastrukturer, som er omfattet af den europæiske køreplan for forskningsinfrastrukturer fra 2010 (ESFRI)³.

Kommissionen har udarbejdet denne rapport i henhold til artikel 19 i ERIC-forordningen, ifølge hvilken Kommissionen senest den 27. juli 2014 forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om forordningens anvendelse og eventuelle forslag til ændringer.

¹ EUT L 206 af 8.8.2009, s. 1.

² EUT L 326 af 6.12.2013, s. 1.

³ Det drejer sig om Consortium of European Social Science Data Archives (CESSDA), Svalbard Integrated Arctic Earth Observation System (SIOS) og European Carbon Dioxide Capture and Storage Laboratory Infrastructure (ECCSEL)

2. ERIC'ETS JURIDISKE KARAKTERISTIKA

ERIC-forordningen udgør en fælles retlig ramme baseret på artikel 187 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), som supplerer nationale og mellemstatslige retlige og lovgivningsmæssige ordninger for etablering af tværnationale forskningsinfrastrukturer. Den er en af de retsakter, der er blevet vedtaget til støtte for det europæiske forskningsrum.

Ifølge ERIC-forordningen er et ERIC en juridisk enhed med status som juridisk person og fuld rets- og handleevne, som er anerkendt i alle medlemsstaterne. ERIC'er skal have mindst tre stater som deltagere: en medlemsstat og to andre lande, der enten er medlemsstater eller associerede lande. Deltagerne kan være medlemsstater, associerede lande, tredjelande, som ikke er associerede lande, og mellemstatslige organisationer. De bidrager i fællesskab til at nå ERIC'ets mål, som primært er at etablere og drive en forskningsinfrastruktur af betydning for EU. Medlemsstater, associerede lande, tredjelande, som ikke er associerede lande, og mellemstatslige organisationer kan også opnå status som observatører uden stemmeret.

Et ERIC's interne struktur er fleksibel, idet deltagerne i vedtægterne kan fastlægge deres rettigheder og forpligtelser, de styrende organer og deres kompetence samt andre interne anliggender. Ifølge ERIC-forordningen har medlemsstaterne og de associerede lande tilsammen flertallet af stemmerettighederne i deltagerforsamlingen, om end ændring af vedtægten for et ERIC, der har hjemsted i en medlemsstat, kræver samtykke fra flertallet af de medlemsstater, der deltager i det pågældende ERIC. Deltagernes ansvar for ERIC'ets gæld er begrænset til deres respektive bidrag; der er dog mulighed for at fastsætte en anden ansvarsordning i vedtægterne. Gældende ret er EU-retten, lovgivningen i den stat, det vedtægtsmæssige hjemsted ligger i, eller, for så vidt angår visse administrative, sikkerhedsmæssige og tekniske forhold, lovgivningen i den stat, hvor driften foregår. Vedtægterne og gennemførelsesbestemmelserne dertil skal være i overensstemmelse med gældende ret.

Et ERIC betragtes som et internationalt organ eller en international organisation som omhandlet i direktiverne om moms og punktafgifter, men for at være fritaget for moms og punktafgifter skal det være anerkendt som et ERIC af værtsmedlemsstaten. Et ERIC betragtes også som en international organisation som omhandlet i direktivet om offentlige indkøb og kan som sådan fritages for udbudsprocedurer og i stedet vedtage sine egne udbudsregler.

Et ERIC etableres ved en afgørelse truffet af Kommissionen, som udøver de gennemførelsesbeføjelser, den er blevet tillagt af Rådet. Kommissionen træffer sin afgørelse på grundlag af en ansøgning, der indgives af de medlemsstater, associerede lande og mellemstatslige organisationer, der ønsker at etablere ERIC'et. Proceduren for Kommissionens vedtagelse af en afgørelse omfatter en vurdering foretaget af uvildige eksperter, især på de områder, som ERIC'et agter at udøve aktiviteter på. Kommissionen indhenter endvidere en udtalelse fra forvaltningsudvalget som omhandlet i artikel 20 i ERIC-forordningen (ERIC-udvalget), som består af repræsentanter for samtlige medlemsstater og associerede lande.

3. GENNEMFØRELSE AF ERIC-FORORDNINGEN

Siden vedtagelsen af ERIC-forordningen er der etableret syv ERIC'er. I marts 2011 blev ERIC'et SHARE (Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe)⁴

⁴ EUT L 71 af 18.3.2011, s. 20.

etableret, først med hjemsted i Nederlandene og fra 2014 med hjemsted i Tyskland med deltagelse af Østrig, Belgien, Tjekkiet, Grækenland, Israel, Italien, Slovenien og Nederlandene og med Schweiz som observatør. I februar 2012 blev ERIC'et CLARIN (Common Language Resources and Technology Infrastructure)⁵ etableret med Nederlandene som værtsland og med deltagelse af Tjekkiet, Danmark, Tyskland, Estland og Den Nederlandske Sprogunion. I november 2013 blev der etableret fire ERIC'er, nemlig EATRIS (European Advanced Translational Research Infrastructure in Medicine)⁶ med Nederlandene som værtsland, med deltagelse af Tjekkiet, Danmark, Estland, Italien og Finland og med Frankrig og Spanien som observatører, ESS (European Social Survey)⁷ med Det Forenede Kongerige som værtsland, med deltagelse af Belgien, Tjekkiet, Tyskland, Estland, Irland, Litauen, Nederlandene, Østrig, Polen, Portugal, Slovenien og Sverige og med Norge og Schweiz som observatører, BBMRI (Biobanking and Biomolecular Resources Research Infrastructure)⁸ med Østrig som værtsland, med deltagelse af Belgien, Tjekkiet, Tyskland, Estland, Frankrig, Grækenland, Italien, Malta, Nederlandene, Finland og Sverige og med Norge, Polen, Schweiz og Tyrkiet som observatører og ECRIN (European Clinical Research Infrastructure Network)⁹ med Frankrig som værtsland og med deltagelse af Tyskland, Spanien, Italien og Portugal.

Endelig blev ERIC'et Euro-Argo etableret i maj 2014¹⁰ med Frankrig som værtsland, med deltagelse af Tyskland, Grækenland, Italien, Nederlandene, Finland og Det Forenede Kongerige og med Polen og Norge som observatører.

Alle de syv ovennævnte ERIC'er er omfattet af de køreplaner, der er vedtaget af Det Europæiske Strategiske Forum om Forskningsinfrastruktur (ESFRI). To ERIC'er (SHARE og ESS) er etableret med henblik på udformning, udvikling og gennemførelse af europæiske undersøgelser. De fem andre ERIC'er er etableret med henblik på udvikling og gennemførelse af distribuerede infrastrukturer inden for biologisk og medicinsk videnskab, miljøvidenskab og samfundsvidenskab samt humanistiske videnskaber.

ERIC's juridiske struktur bruges til at etablere og drive forskellige typer infrastrukturer, enten infrastrukturer, der kun omfatter et enkelt sted, eller infrastrukturer, der er fordelt på flere steder (distribuerede infrastrukturer). Distribuerede infrastrukturer kan variere fra infrastrukturer med faciliteter flere steder, som drives af én enkelt juridisk enhed, til infrastrukturer, der etableres som et centralt forbindelsesled og koordinerer driften af distribuerede faciliteter, som kan bevare deres status som juridisk person.

ERIC-forordningen finder direkte anvendelse i medlemsstaterne og kræver ingen gennemførelse. Medlemsstaterne skulle dog iværksætte de relevante foranstaltninger og procedurer for at kunne blive værtsland for eller deltage i et ERIC. Etableringen af et ERIC i henhold til ERIC-forordningen kræver bl.a. en erklæring fra værtslandet om, at det anerkender ERIC'et som et internationalt organ som omhandlet i momsdirektivet og som en international organisation som omhandlet i direktiv 2008/118/EF, for at ERIC'et kan fritages for moms og/eller punktafgifter. For de fleste medlemsstater tog dette flere år, bortset fra Nederlandene, som allerede i 2010 havde iværksat de interne procedurer, som skulle gøre det muligt for landet at blive

⁵ EUT L 64 af 3.3.2012, s. 13.

⁶ EUT L 298 af 8.11.2013, s. 38.

⁷ EUT L 320 af 30.11.2013, s. 44.

⁸ EUT L 320 af 30.11.2013, s. 63.

⁹ EUT L 324 af 5.12.2013, s. 8.

¹⁰ EUT L 136 af 9.6.2014, s. 35.

værtsland for et ERIC. Årsagen var, at den nye juridiske struktur skulle gennemføres i de nationale lovgivningsmæssige og administrative systemer, og at mange praktiske spørgsmål skulle behandles i både Kommissionens tjenestegrene og i de involverede medlemsstater, inden ERIC'erne kunne etableres og drives under de nationale lovgivningsmæssige og administrative systemer.

Associerede lande eller tredjelande, hvorpå ERIC-forordningen ikke finder direkte anvendelse, skal indgive en bindende erklæring, hvori de anerkender et ERIC's status som juridisk person og rettigheder med henblik på et eventuelt værtskab (hvis der er tale om associerede lande) eller med henblik på deltagelse i et specifikt ERIC.

Her fem år efter vedtagelsen af ERIC-forordningen har de fleste medlemsstater og visse associerede lande truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for at kunne blive værtsland for eller deltage i et ERIC. Denne positive udvikling kommer også til udtryk ved, at omkring 20 af de 48 projekter, der indgår i ESFRI-køreplanen fra 2010, anvender eller har til hensigt at anvende ERIC'er til etablering af forskningsinfrastrukturen. Derudover har Kommissionen modtaget to ERIC-ansøgninger om etablering af europæiske forskningsinfrastrukturer, der ikke indgår i ESFRI-køreplanen: Central European Research Infrastructure Consortium (CERIC) med Italien som værtsland og Joint Institute for Very Long Baseline Interferometry (JIV) med Nederlandene som værtsland.

De administrative og proceduremæssige foranstaltninger, der er truffet af de kompetente myndigheder i medlemsstaterne og de associerede lande, de oplysninger, der er blevet udvekslet i forbindelse med de regelmæssige møder i ERIC-udvalget, og de forklaringer, som Kommissionens tjenestegrene har givet på spørgsmål rejst af medlemsstater og associerede lande, har i høj grad bidraget til at fremme gennemførelsen af ERIC-forordningen.

Kommissionen forventer, at der vil være etableret ca. 15 ERIC'er ved udgangen af 2015.

4. UDFORDRINGER I FORBINDELSE MED GENNEMFØRELSEN AF ERIC-FORORDNINGEN

ERIC-forordningen blev vedtaget og bliver gennemført på et tidspunkt, hvor medlemsstater og associerede lande træffer restriktive budgetforanstaltninger for at nedbringe de offentlige underskud. Den samling af ressourcer, der på lang sigt er nødvendig for at etablere og drive en reel europæisk forskningsinfrastruktur, er derfor en stor udfordring og bliver så meget desto mere kompliceret som følge af de forskellige tidshorisonter for de enkelte involverede medlemsstater og associerede landes budgetprocedurer. Der skal således bruges temmelig lang forberedelsestid på at opnå det minimale finansieringsgrundlag, der er nødvendigt for at etablere forskningsinfrastrukturer. Dette spørgsmål er ikke specifikt for ERIC-instrumentet, men vedrører alle europæiske forskningsinfrastrukturer. Bedre synkronisering og øget gennemsigtighed og tilpasning mellem de medlemsstater, associerede lande og tredjelande, der er involveret i forberedelsen af gennemførelsen af forskningsinfrastrukturen, ville i høj grad bidrage til at fremskynde gennemførelsesprocessen.

Betingelsen om, at kun stater og mellemstatslige organisationer kan ansøge om etablering af et ERIC, komplicerer processen for de videnskabelige samfund, der forbereder etableringen og gennemførelsen af forskningsinfrastrukturen, eftersom ministerier eller finansieringsagenturer med mandat fra ministerierne sædvanligvis ikke er involveret i forberedelsen af ERIC-ansøgningerne fra begyndelsen. Det

udløser også diskussioner mellem de potentielle partnere i et ERIC om f.eks. forholdet mellem bidrag og stemmerettigheder, der ikke håndteres på samme måde af de involverede videnskabelige samfund. Inddragelsen helt fra starten af repræsentanter for ministerier og finansieringsagenturer i forberedelsen til etableringen af en europæisk forskningsinfrastruktur kunne bidrage til at undgå unødvendige forsinkelser på et senere tidspunkt i forberedelsesfasen, når der skal træffes afgørelse om værtsland, finansielle bidrag og partnernes forpligtelser, inden der kan indgives en formel ERIC-ansøgning.

Derudover fører mange europæiske forskningsinfrastrukturers tværgående karakter ofte til en mere kompleks beslutningsproces hos partnerne i disse infrastrukturer, fordi flere ministerier og finansieringsagenturer skal involveres, f.eks. inden for sundhed, forskning, marine spørgsmål og miljø- og energispørgsmål.

Bestemmelserne om moms og punktafgifter samt indkøb som fastlagt i ERIC-forordningen betød, at flere ministerier, herunder finans- og udenrigsministerier, i de involverede medlemsstater, associerede lande og tredjelande skulle inddrages i forberedelsen og godkendelsen af ERIC-ansøgninger, hvilket gjorde processen mere kompliceret og krævede indførelse af passende interne procedurer med henblik på at fremme godkendelsesprocessen. Af erfaringerne i forbindelse med etableringen af de syv ERIC'er fremgår det, at flere og flere medlemsstater og associerede lande efterhånden bliver bevidste om denne kompleksitet og har vedtaget interne beslutningsprocedurer med henblik på at tilrettelægge og fremskynde den interne godkendelsesproces.

Endelig vil ERIC'er for første gang blive berettiget til at indgive ansøgninger og deltage i forslagsindkaldelser som led i Horisont 2020. Også i arbejdsprogrammet for forskningsinfrastrukturer henvises der til mulig støtte til ERIC'er og ESFRI-forskningsinfrastrukturer. Kommissionen forventer, at de kan komme til at spille en vigtig rolle i datastyringen og i klynger inden for tematiske områder som sundheds- og miljøforskning.

5. KOMMISSIONENS ROLLE

Kommissionens tjenestegrene har fremmet processen med gennemførelse af ERIC-forordningen ved at tilrettelægge og varetage formandskabet for ERIC-udvalgets møder, der finder sted tre til fire gange om året. Ud over at ERIC-udvalget skal afgive udtalelse om de formelle ERIC-ansøgninger i overensstemmelse med ERIC-forordningen, har disse møder til formål at sikre tilvejebringelse og udveksling af oplysninger om aktuelle ERIC-ansøgninger og om de interne foranstaltninger, medlemsstater og associerede lande har iværksat, for så vidt angår beslutningsprocessen i forbindelse med deltagelse i ERIC'er. Derudover holder repræsentanter for fremtidige europæiske forskningsinfrastrukturer, som er tæt på at begynde at udarbejde deres ERIC-ansøgninger, oplæg, som giver alle medlemsstater og associerede lande mulighed for at få oplysninger om tidshorisonten, det forventede finansieringsniveau, tjenester og andre aktiviteter, der skal udvikles, og muligheder for deltagelse i forberedelsen af og ansøgningen om ERIC'et.

Kommissionen offentliggjorde praktiske retningslinjer i 2010, som indeholder praktiske oplysninger til potentielle ansøgere om, hvordan man indgiver en ansøgning om et ERIC, og bemærkninger til artiklerne i ERIC-forordningen med fokus på de retlige aspekter. En opdateret version af retningslinjerne, der tager højde for erfaringerne hidtil, vil blive offentliggjort i 2014.

Kommissionens tjenestegrene har præciseret en lang række spørgsmål om bestemmelserne i ERIC-forordningerne, som blev rejst af medlemsstater, associerede lande og repræsentanter for forskningsinfrastrukturer, som var i gang med forberedelserne til en ERIC-ansøgning. Det drejede sig bl.a. om ERIC'ets juridiske karakter, om, hvorvidt ERIC'et kunne have som hovedmål at gennemføre atomforskning, om medlemmernes ansvar, om gældende lovgivning, navnlig for distribuerede infrastrukturer med knudepunkter og personale i forskellige lande, om afvikling af et ERIC og om de nationale domstoles rolle.

Kommissionens tjenestegrene tilvejebragte i 2013 modeller – som skal anvendes af tredjelande og mellemstatslige organisationer i forbindelse med erklæringer om anerkendelse af et ERIC – som præciserede og forenkledede processen for de lande, der skal være vært for eller deltage i et ERIC.

Kommissionens tjenestegrene offentliggjorde desuden i 2013 et arbejdsdokument, der indeholder modeller til et ERIC's bestemmelser baseret på erfaringer draget i forbindelse med ansøgningsprocessen for de første ERIC'er med henblik på at lette ansøgernes udarbejdelse af bestemmelserne og opnå et mere sammenhængende regelsæt for ERIC'er, uden at det dog berører fleksibiliteten og den tilpasning, der er nødvendig for at afspejle de enkelte ERIC'ers forskellige strukturelle karakter (infrastrukturer baseret på et enkelt sted, distribuerede infrastrukturer, virtuelle infrastrukturer), og de forskellige forskningsområder (samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber, miljøvidenskab, energividenskab, biologisk og medicinsk videnskab, materialer og analytiske faciliteter, naturvidenskab og teknik).

Kommissionens tjenestegrene spillede en aktiv rolle i forberedelsen af ERIC-ansøgninger ved at deltage i bestyrelsesmøder og andre forberedende møder i medlemsstaterne og de associerede lande, hvor de præciserede og identificerede mulige løsninger og kompromisser i forbindelse med spørgsmål, der blev rejst under drøftelserne mellem de kommende partnere.

Efter etableringen af et ERIC spiller Kommissionens tjenestegrene en begrænset rolle i konsortiets aktiviteter, som forvaltes og styres af ERIC'ets deltagere inden for rammebetingelserne i ERIC-forordningen, vedtægterne og de gennemførelsesbestemmelser, der er vedtaget for ERIC'et. Kommissionens tjenestegrene må kun gribe ind, hvis de underrettes af eller modtager en anmodning fra deltagerne om spørgsmål, der er opstået, og på grundlag af ERIC'ets årsrapport til Kommissionen som omhandlet i ERIC-forordningen.

Da der er etableret syv ERIC'er med vedtægtsmæssigt hjemsted i fem forskellige medlemsstater, og for at fremme videreudvikling af ERIC'et, tilrettelægger Kommissionen ERIC-netværksmøder, hvor de eksisterende ERIC'er kan udveksle bedste praksis og drøfte fælles spørgsmål. Repræsentanter for ERIC-udvalget og for potentielle ERIC'er i den sidste fase af ERIC-ansøgningsprocessen, indbydes til disse møder. Det første ERIC-netværksmøde blev afholdt i juni 2014.

6. KONKLUSIONER

Med den vellykkede etablering af syv ERIC'er inden maj 2014 og udsigterne til etableringen af omkring 15 nye ERIC'er inden udgangen af 2015 kan det konkluderes, at der er kommet gang i anvendelsen af de nye lovgivningsmæssige rammer – dvs. antallet af nye eller opgraderede europæiske infrastrukturer, som bruger ERIC – der må betegnes som en succes. ERIC-forordningen har bevist, at den opfyldte behovet for en struktur mellem de traditionelle traktatbaserede

internationale organisationer og de nationale juridiske enheder til etablering af europæiske forskningsinfrastrukturer. Det kommer også til udtryk ved, at omkring 20 projekter som led i ESFRI-køreplanen forventer at anvende ERIC'er til gennemførelse af forskningsinfrastrukturer.

På grund af de mange fællestræk i bestemmelserne om deltagelse, beslutningstagning og håndtering af spørgsmål såsom ansvar har ERIC i høj grad fremmet mulighederne for, at medlemsstater, associerede lande og tredjelande kan overveje et samarbejde eller deltage i disse europæiske forskningsinfrastrukturer. Kommissionens tjenestegrene har fremmet processen med gennemførelsen af ERIC-forordningen ved at tilrettelægge og varetage formandskabet for ERIC-udvalgets møder.

Proceduren for ansøgning om et ERIC og brugervenligheden skal optimeres yderligere, efterhånden som medlemsstaterne, det videnskabelige samfund og Kommissionens tjenestegrene gennemgår en indlæringsperiode, hvor de opnår en bedre forståelse af de praktiske virkninger af anvendelsen af dette nye juridiske instrument. Det kan forventes, at brugervenligheden – hvis Kommissionens tjenestegrene, medlemsstaterne og de associerede lande træffer passende foranstaltninger – konstant vil blive forbedret som følge af de erfaringer, der drages, at processen kan strømlines yderligere, og at etableringen af europæiske forskningsinfrastrukturer kan fremskyndes. Derfor stiller Kommissionen ikke nogen ændringsforslag på nuværende tidspunkt.

7. UDESTÅENDE SPØRGSMÅL OG DE NÆSTE FASER

Som følge af de erfaringer, der er draget i forbindelse med ansøgningsprocesserne for etableringen af et ERIC, vil flere nye emner skulle tages op af deltagerne i ERIC'erne og af Kommissionens tjenestegrene. Det drejer sig om praksis i de forskellige medlemsstater, f.eks. hvordan et ERIC registreres i det nationale retssystem via handelskammeret eller andre registre, hvilket gør det muligt for et ERIC at åbne bankkonti og ansøge om fritagelse for moms og punktafgifter. Tilsvarende skal status for det personale, et ERIC ansætter, fordi der er tale om et offentlig-offentligt partnerskab, i mange tilfælde præciseres, fordi det vil have indflydelse på lønskalaen, indkomstbeskatningen og personaleomkostningerne.

Endnu et spørgsmål, der skal præciseres, omhandler naturaliebidrag til ERIC'et fra deltagerne, navnlig hvorvidt disse bidrag kan fritages for moms og punktafgifter og i givet fald under hvilke betingelser. Det er relevant, fordi deltagerne i et ERIC i mange tilfælde foretrækker delvist at bidrage med naturalier frem for at bidrage med kontantbidrag.

Spørgsmålet om økonomiske versus ikke-økonomiske aktiviteter bør præciseres yderligere af Kommissionens tjenestegrene, da der er et stigende behov for "innovative" og "samfundsøkonomiske" virkninger af forskningsinfrastrukturernes aktiviteter, som retfærdiggør de investeringer, deltagerne skal foretage. Dette spørgsmål bør også tages op i forbindelse med "intelligent specialisering", eftersom det angår mulig støtte fra regionale fonde og statsstøtte (til opførelse af dele af et ERIC's faciliteter). Det omfatter andre spørgsmål, f.eks. den måde, hvorpå ERIC'er kan udvikle spinoff-tjenester og teknologioverførsler og modtage indtægter fra ydelser, der udvikles under overholdelse af kravet om kun at have begrænsede økonomiske aktiviteter og uden at sætte deres ERIC-status over styr.

ERIC'er spiller en vigtig rolle i defragmenteringen af det europæiske forskningsrum ved på en harmoniseret og struktureret måde at skabe tjenester for de videnskabelige

samfund i EU som følge af den gennemsigthed, der indføres i forbindelse med indsamlingen af data, adgangen til data og instrumenter og vedligeholdelsen af data og tjenester for brugerne. Det sker ikke blot for at støtte videnskabelige samfund, men kan også føre til evidensbaseret politisk beslutningstagning inden for områder som sundhed, miljø og social- og kulturpolitik. Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne undersøge, hvordan ERIC'er kan støtte andre forskningsinfrastrukturer ved at levere sådanne tjenesteydelser.

Selv om 20 medlemsstater er involveret i de ERIC'er, der er etableret indtil nu, er ERIC'ernes vedtægtsmæssige hjemsted koncentreret i nogle få medlemsstater. Medlemsstater og associerede lande bør i forbindelse med deres forberedelser til gennemførelsen af nye europæiske forskningsinfrastrukturer i behørigt omfang overveje at gøre en indsats for på længere sigt at opnå en mere afbalanceret repræsentation i EU.

ERIC'er kan spille en vigtig rolle i det internationale samarbejde med f.eks. Den Afrikanske Union, Australien, Rusland, USA og Canada og i forbindelse med samarbejde i FN-regi. I denne henseende er det bemærkelsesværdigt, at ERIC-modellen faktisk overvejes som led i OECD's Global Science Forum som en mulig model til etablering af distribuerede internationale forskningsinfrastrukturer. Især spørgsmålet om forvaltning, status som juridisk person og tvistbilæggelse ville skulle tages op i forbindelse med sådanne infrastrukturer. Kommissionen vil, når det er relevant, støtte indsatsen som led i Global Science Forum eller andre internationale fora med henblik på at undersøge mulighederne for at vedtage lovgivningsmæssige rammer for internationale forskningsinfrastrukturer, der – ligesom ERIC i EU – kan opfylde behovet for en struktur imellem de traktatbaserede organisationer og de nationale organisationer.

Endelig vil Kommissionen – som bemærket inden ERIC-forordningen blev ændret i 2013 for at imødekomme anmodninger fra associerede lande, navnlig Norge, om fuld anerkendelse af deres bidrag til et ERIC i form af stemmerettigheder – nøje overvåge, om ændringerne fører til øget deltagelse af associerede lande som værtslande for eller deltagere i ERIC'er.